

Do tohoto čísla vzpomínek mnoho nenesu. Jsem z těch přemnohých literátů, kterým nepopřáno často se stýkati s našim rozmilým básníkem. Vzpomínám na první, literární známost, kdy jsem po prvé jeho jméno četl i jeho plod. V Hradci Králové bylo, na gymnasiu ještě. Vzpomínám, jak nás tehda vzrušil „Ruch, básně české omladiny“, jak jsem s Bohdanem Jelínkem nadšeně četl „Husitu na Baltu“ a jak nám po té „Bouře“ udělala. —

A v Praze zas chodili jsme do kavárny „U Sokola“ v den, kdy měl přijít Lumír, a čekali, číhali jsme na čerstvé číslo kvůli „Adamitům“. — Za ta universitní léta se mně nepodařilo s básníkem jich sejít se, ač jsem po něm dost a dost pásl.

Až pak po čase, když jsem z Litomyšle zajel časem do Prahy, přálo mi štěstí. Přítel Jamot mne seznámil. — Rád si na ty chvíle vzpomínám, na slunné odpoledne, které jsme strávili pod několika kaštany, na zahrádce odlehlé hospůdky hradčanské za Prašným mostem. Milé dojmy té a pozdějších schůzek žijí v duchu utěšenými vzpomínkami jako ohlas pěkné melodie. Ale jak je zachytit slovem? — — —

Dnes vzpomínáme velkých zásluh básníkůvých, velkých jeho děl. Ale já si také připomínám jednu z jeho menších básní, dojavší mne mocným, hlubokým dojmem, jenž nezmizí, báseň „Na hrob B. Havlasy“. Umřel daleko od vlasti v kavkazských končinách jako ruský voják za války proti Turkům. Sklesl „v bezejmenný hrob“, ale šťastný, našel svého básníka a ten nad hrobem mladého spisovatele, ježž tísnil „jak pouto otročí kruh českých hor“ zapěl zhluboka, mužným slovem, co mužným srdcem chvělo; hněv nad trudným stavem národa, nad všechnou chabostí domácí i útěcha ze síly slovanské. — Tomu již bezmála dvacet let.

Milý příteli, jak je dnes? Oč líp, oč hůř?

V té chvíli srdečné pocty všech nač chmury. Ale přání

mám, a je z duše, aby ten úsvit, jež jste svými písněmi vítal, záhy se rozzářil nad naší vlastí v zlatý den plný jasu, abyste se brzo dočkal „toho slunce, po němž prahnem dlouho“.

To bude nejsladší radostí Vašemu srdci, jež tak hluboce, žhavě cítí naši tíhu, z něhož vytryskly zpěvy takového nadšení i žalu i hněvu vlasteneckého.

Váš ctitel

Al. Jirásek.